

Book Review

“The Righteous Life:
Selected Writings and Lectures”

Abdunrohman Mukem

South Asian Studies Center, Institute of Asian Studies Chulalongkorn University
Pathumwan, Bangkok 10330, Thailand

*Corresponding author’s e-mail: Abdunrohman.M@chula.ac.th

Received: August 23, 2020

Revised: August 26, 2020

Accepted: September 26, 2020

ปริทัศน์หนังสือ Book review

“ชีวิตแห่งศีลธรรม:

งานเขียนและหลักคำสอนที่ถูกละเลย”

บรรณาธิการโดย Avul Pakir Jainulabdeen Abdul Kalam

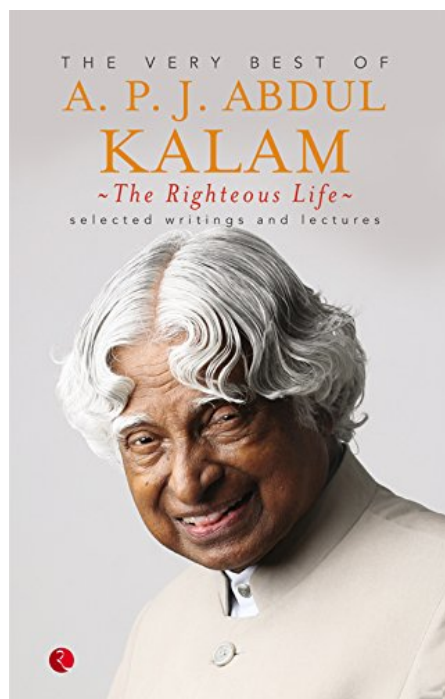
พิมพ์โดย Rupa Publications India, 2014

อับดุลเราะฮมาน มูเก็ม

ศูนย์เอเชียใต้ศึกษา สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

*อีเมล: Abdunrohman.M@chula.ac.th

บทนำ

อากาศค่อนข้างหนาวในช่วงเช้าของวันที่ 25 พฤศจิกายน 2561 ผมอยู่อย่างจากบ้านพักย่านเมืองอาลีการ์ (Aligarh) รัฐอุตตรประเทศ (Uttar Pradesh) พร้อมกระเป๋าสัมภาระใบใหญ่มุ่งสู่สนามบินนานาชาติอินดिरา คานธี กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดียเพื่อกลับภูมิลำเนาของตนเอง การเดินทางครั้งนี้ถือเป็นการโยกย้ายที่ซุกหัวนอนครั้งสำคัญในชีวิตไม่ต่างจากวันที่ 16 กันยายน 2551 ซึ่งเป็นวันแรกที่ผมเดินทางออกจากบ้านเกิดไปยังประเทศอินเดีย หากจะต่างกันก็แค่ การเดินทางในปี 2561 คือ การจากลาเมืองภารตะที่ผูกพันอย่างแนบแน่นและเป็นเนื้อเดียวกันกับตนเองอย่างถาวร

ไม่กี่วันก่อนออกเดินทาง ผมปั่นจักรยานคันโปรดไปร้านหนังสือใกล้บ้านพักอย่างน้อยก็เพื่อหาหนังสือเล่มโปรดเก็บไว้เป็นที่ระลึกยามนึกถึงอินเดียหรือเพื่อเป็นเครื่องมือปลอบประโลมยามจากลา ผมใช้เวลาค่อนข้างนานในร้านริมทางที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากเมืองนิวเดลีประมาณ 140 กิโลเมตร ร้านหนังสือมีพื้นที่ค่อนข้างเล็ก ตกแต่งแบบเรียบง่ายจนเหมือนไม่มีการประดับอะไรเลย ผ่อนคลายแห่งกรุงดิตริมผนังหยากไยระโยงระยาง พัดลมครางเสียงเบา ๆ ราวขับไล่ความหนาวมาทางช่องลมบรรยาอากาศค่อนข้างสบาย รวม ๆ แล้ว ไม่ต่างจากอาคารรกร้างที่รวันทูปทั้ง

อีกฟากหนึ่งของห้องบรรจุนหนังสือเล่มสำคัญจำนวนมาก ช่างบนสุดของชั้นวางมี “The Discovery of India” และ “Glimpses of World History” ซึ่งถือเป็นพินัยกรรมทางความคิดชิ้นสำคัญของยาฮวฮาร์ลาล เนห์รู (Jawaharlal Nehru) นายกรัฐมนตรีคนแรกของอินเดีย ช่างๆ มี “The Story of My Experiments with Truth” ของมหาตมะ คานธี (Mahatma Gandhi) บิดาแห่งชาติอินเดียวางอยู่

ส่วนล่างของชั้นวาง ปกหนังสือมีภาพชายสวมหมวกพร้อมข้อความ “India Wins Freedom” และสลักชื่อของเมอลานาอาบูล กะลาม อะซัด (Maulana Abul Kalam Azad) นักสู้เพื่อเอกราชและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการคนแรกของอินเดีย และส่วนล่างสุดของชั้นวางคือ มรดกทางความคิดของ เอ.พี.เจ. अब्दुल กะลาม (A. P. J. Abdul Kalam) ประธานาธิบดีคนที่ 11 ของอินเดีย (25 กรกฎาคม 2002 -

25 กรกฎาคม 2007) ท่านเป็นผู้ผลิตงานเขียนชิ้นทรงคุณค่าในฐานะรัฐบุรุษ ปัญญาชน นักคิด นักเขียน ผู้นำสังคมอินเดีย รวมทั้งนักวิทยาศาสตร์ด้านยานบินและอวกาศ

เอ.พี.เจ. อับดุลกะลาม: ชีวิตและงานเขียน

ผมอยู่ในร้านหนังสือมานานกว่าครึ่งอื่น ๆ ทำให้ผมเห็นชุมทรัพย์ชิ้นใหญ่ที่อับดุลกะลามได้ทิ้งไว้หลังจากลาโลกเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2015 งานเขียนของอับดุลกะลามมีความสำคัญในการเปิดมุมมองและวิธีคิดใหม่ๆ ผ่านการเล่าเรื่อง รวมทั้งบทเรียนในชีวิต ความผิดหวัง การต่อสู้ การยกระดับสังคมและการอุทิศตนเองเพื่อประเทศชาติ ทั้งหมดล้วนมีนัยสำคัญในการรื้อฟื้นพรหมแดนและต่อยอดแนวคิดของคนรุ่นใหม่ทั้งสิ้น งานเขียนหลายเล่มของท่านได้รับการพูดถึงและเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางไม่ว่าจะเป็น “Wings of Fire” “Ignited Minds” “My Journey: Transforming Dreams into Action” และอื่น ๆ

เอ.พี.เจ. อับดุลกะลามเกิดเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 1931 บิดาของท่านคือ “ชัย นูลอาบีดีน” ผู้เป็นนักท่องจำอัลกุรอาน (ฮาฟิซอัลกุรอาน) และผู้นำในชุมชนมุสลิม (อิหม่าม) ประจำมัสยิดรามเศวาราม (Rameswaram Masjid) อีกทั้งยังได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งนายกสภาชุมชน (Rameswaram Panchayat) อีกด้วย บิดาของท่านเสียชีวิตเมื่ออายุ 102 ปี ในขณะมีหลานทั้งสิ้น 15 คน ท่านอิหม่ามประกอบอาชีพประมง ทำสวนมะพร้าว ต่อเรือขายและขับเรือจ้างเพื่อรับ-ส่งนักแสวงบุญระหว่างทมิฬนาฑูไปยังแผ่นดินพุทธภูมิแห่งศรีลังกา ส่วนมารดาของอับดุลกะลามคือ “อาชิมมา” (Ashiamma) ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานันดรศักดิ์อันทรงเกียรติในนาม “บาฮาดูร์” (Bahadur) (Kalam, 2017)

The Righteous Life: Selected Writings and Lectures gxHoso7j'.o หนังสือเล่มสำคัญของกะลามที่ถูกคัดสรร ซึ่งมีจำนวนกว่า 270 หน้า ได้รับการเผยแพร่ครั้งแรกเมื่อปี 2014 โดยสำนักพิมพ์ Rupa แห่งกรุงนิวเดลี (New Delhi) ประเทศอินเดีย งานเขียนชิ้นนี้ถูกรวบรวมขึ้นท่ามกลางการเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญของอินเดียนั่นก็คือช่วงการเมืองที่เปลี่ยนไป รวมทั้งการผงาดขึ้นของพรรคภารตียะ ชะนะตะ

(BJP) และการดึงลงของพรรคกรอสแห่งอินเดีย (INC) อย่างไรก็ตาม อัลดุกละลาม ไม่ได้มีปัญหากับแวดลอมทางการเมืองเหล่านั้น ในทางกลับกัน อัลดุกละลามได้รับการยอมรับจากผู้นำทั้งสองฝ่ายเมื่อครั้งถูกคัดเลือกเป็นประธานาธิบดีอินเดียในปี 2002

ท่ามกลางกระแสการเมืองอินเดียที่ค่อนข้างเข้มข้นและปะทะกันอย่างดุเดือด ระหว่างแนวคิดของพรรคการเมืองแบบฮินดูนิยมและพรรคการเมืองแนวทางสายกลาง โดยเฉพาะผู้นำอย่างนเรนทรา ดาโมดาร์ดาส โมดี (Narendra Damodardas Modi) ผู้มีประสบการณ์ด้านการเมืองและการบริหารเนื่องจากประสบความสำเร็จในฐานะมุขมนตรีแห่งรัฐคุชราต ผู้วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตได้ ภายใต้นโยบาย “Gujrat Model” จนนิตยสารฟอร์บได้ระบุว่า “ปี 2010 เมืองอะหมดาบาด (Ahmadabad) รัฐคุชราตมีเศรษฐกิจโตเป็นอันดับ 3 ของโลก”

โมดีได้สร้างนวัตกรรมและการพัฒนาต่าง ๆ มากมายในรัฐคุชราต จากการสำรวจของ Foreign Direct Investment (FDI) พบว่า รัฐคุชราตมีนิคมอุตสาหกรรมกว่า 200 แห่ง สนามบินภายในรัฐประมาณ 12 แห่ง เขตเศรษฐกิจพิเศษ 60 แห่ง คนรวยทุก 25 คนของอินเดียมาจากคุชราตประมาณ 10 คน มีท่อเชื่อมต่อก๊าซธรรมชาติภายในรัฐกว่า 2,200 กิโลเมตร ไฟฟ้าเข้าถึง 18,065 หมู่บ้าน เขตเศรษฐกิจพิเศษดาเฮจ (Dahej) เป็น 1 ใน 25 ที่เศรษฐกิจที่ดีที่สุดในโลก ซึ่งผู้อ่านสามารถหาอ่านข้อมูลดังกล่าวเพิ่มเติมได้ใน “มองอินเดียใหม่” (Praphan Sam Phai, 2016)

นี่คือภาพความสำเร็จเบื้องต้นของโมดีในเส้นทางการเมืองอินเดีย ในทางกลับกัน พรรคกรอสอินเดียไม่มีนโยบายหรือแบบแผนการบริหารประเทศที่ชัดเจน อีกทั้งไม่มีจุดขายที่ดีไปกว่าภาพความตกต่ำของพรรค ปัญหาการทุจริตที่ยังคงเป็นบาดแผลสำคัญของประเทศ กอปรกับความหุนหันและไร้เดียงสาทางการเมืองของราฮุล คานธี (Rahul Gandhi) ที่ยังไม่มีความพร้อมในการเป็นผู้นำที่มีศักยภาพในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนอินเดีย จนเป็นที่มาของการพ่ายแพ้การเลือกตั้งในปี 2014

หนังสือเล่มนี้คลอດในปีที่การเมืองอินเดียเปลี่ยนฝั่งพอดิ การต่อสู้ทางความคิด ชีวิต ผลงานและประสบการณ์ของกะลามจึงเป็นเสมือนเครื่องมือต่อรองสำคัญในการวางตัวท่ามกลางการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายงล้อเมืองอินเดียอย่างเข้มข้น อย่างไรก็ตาม

สำหรับอับดุลกะลามแล้ว ประสบการณ์และการทุ่มเทกับงานเป็นเครื่องมือยืนยันตนเองได้เป็นอย่างดี อีกทั้งตนเองยังผ่านภารกิจสำคัญของประเทศในฐานะผู้นำทางด้านยานบินและศาสตร์แห่งอวกาศ รวมถึงผลงานในการเป็นบิดาแห่งซีปนาวุธอินเดียยังเป็นกระบอกเสียงสำคัญให้ท่านได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำระดับแนวหน้าของอินเดีย จึงไม่แปลกที่จะสรุปอย่างตรงไปตรงมาว่า ความสามารถนั้นจะเอาชนะความท้าทายทางด้านการเมือง วิกฤติการแบ่งฝัก การเลือกข้าง รวมทั้งกระแสความขัดแย้งที่กำลังดำเนินอยู่

แม้กระแสโลกในช่วงปี 2002 ความเป็นมุสลิมถูกสะท้อนออกมาในรูปแบบของความน่ากลัวผ่านกระแสการก่อการร้าย ส่งผลให้เกิดกระแสเกลียดกลัวอิสลามหรือความท้าทายที่ได้รับจากอุดมการณ์ทางการเมืองแบบฮินดูนิยมในอินเดีย กระนั้นความสามารถ ความตั้งใจ ความมุ่งมั่นในหน้าที่การงาน ความรับผิดชอบ ภาวะความเป็นผู้นำและนักปฏิบัติ กอปรกับคุณวุฒิ วิทยุฒิ ผลงาน ทั้งหมดล้วนกลายเป็นบาร์มีชั้นสูงที่กะลามได้สั่งสมและต่อยอดเรื่อยมา จนกระทั่งได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งผู้นำประเทศ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นฐานรากสำคัญของกะลามในการรับมือกับกระแสและวิกฤติทั้งปวง กะลามจึงได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีอินเดียด้วยการสนับสนุนของพรรคการเมืองทั้งสองฝ่าย ซึ่งไม่บ่อยครั้งที่สองพรรคการเมืองหลักของอินเดียจะมีความเห็นเหมือนกัน กะลามจึงมีสถานะเป็น “โซ่ข้อกลางของสังคมอินเดีย” ที่คอยหนุนให้เกิดความเป็นปึกแผ่นของผู้คนในชาติ

The Righteous Life: Selected Writings and Lectures

แม้งานเขียนชิ้นนี้ไม่ได้สดใหม่ทุกบท แต่ก็ยังมีกลิ่นอายของการเอาชนะอุปสรรคและความท้าทายทั้งระบบการเมืองโลกและกระแสฮินดูนิยมในอินเดียผ่านความมุ่งมั่นและการอุทิศตนเพื่อประเทศ งานเขียนจึงเป็นภาพสะท้อนสำคัญในการต่อสู้ของชีวิตเด็กหนุ่มชนบทที่สามารถเอาชนะชะตากรรมและยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองด้วยการศึกษา อีกทั้งยังมีร่องรอยการถ่ายทอดทัศนคติ การมองโลก การคลุกคลี การเดินทาง การก้าวข้ามเส้นพรมแดนความเชื่อในวัยเยาว์แห่งราเมศวราราม

รวมทั้งการแลกเปลี่ยนระหว่างความเชื่อ ซึ่งสิ่งดังกล่าวกลายเป็นฐานรากสำคัญในการสร้างและจัดระบบแนวคิดให้หลุดพ้นจากกรอบของวัฒนธรรมเชิงเดี่ยว (Monoculture) งานเขียนชิ้นนี้จึงถ่ายทอดแนวคิดและการอยู่ร่วมกันของผู้คนภายใต้หลักปรัชญาสำคัญของอินเดียที่ว่า “เอกภาพท่ามกลางความหลากหลาย” (Unity in Diversity)

The Righteous Life: Selected Writings and Lectures เป็นงานเขียนที่ทรงพลังผ่านภาพวัยเด็กของกะลามในชุมชนรามเศวาราม (Rameswaram) รัฐทมิฬนาฑู (Tamil Nadu) เรื่องเล่าของกะลามได้ผสมผสานหลักคำสอนและประสบการณ์ในการทำงานของตนเองซึ่งประกอบด้วย 6 ส่วนสำคัญคือ

ส่วนที่ 1 ว่าด้วย “The Journey” (การเดินทาง) ประกอบด้วย Wing of Fire (ปีกแห่งไฟ) Three Great Hearts Resolve a Problem (ใจ 3 ดวงที่คอยแก้ปัญหา) My Mother and My Sister (แม่และพี่สาวของข้าพเจ้า) In the World of Rocketry (ในโลกของศาสตร์แห่งจรวด) My Mentor: Dr.Vikram Sarabhai (ผู้ชี้ทาง: วิกรม สารภย์) Teachers and Awards (ปวงปราชญ์และรางวัล) Light up the Sky (จุดไฟบนฟ้า) A Conversation (บทสนทนา) Seven Turing Points of My Life (7 จุดเปลี่ยนสำคัญในชีวิตของข้าพเจ้า) ‘I Am a Well in this Great Land (ข้าพเจ้าคือความสำเร็จของแผ่นดินอันยิ่งใหญ่แห่งนี้)

งานเขียนส่วนนี้ถือเป็นเบ้าหลอมจิตวิญญาณและเสาเข็มวัยเยาว์แห่งชนบทที่คอยหลอมรวมและจัดระบบวิธีคิดของกะลาม การเล่าถึงการเดินทางที่ต้องพบเจอมิตรสหายร่วมชั้นเรียน รวมทั้งการแลกเปลี่ยนมุมมองผ่านครูบาอาจารย์ กลุ่มเพื่อน อีกทั้งยังเป็นการระลึกถึงตัวตนและเป้าชีวิต ซึ่งเป็นเสมือนข้อเตือนใจในการเดินไปสู่ความสำเร็จที่จะต้องก้าวข้ามอุปสรรคในชีวิต กะลามใช้หลักคำสอนของศาสนาและวิถีชนบทแห่งรามเศวารามเป็นเครื่องมือในการปลอบประโลมและเข็มมุ่งในชีวิตของตนเองซึ่งจะเห็นได้จาก My Mother and Sister ซึ่งเป็นงานเขียนที่เน้นการเล่าเรื่องอย่างเรียบง่าย แต่ลุ่มลึกและทรงพลัง ในบทนี้กะลามพูดถึงสัจธรรมสำคัญในชีวิตคนเรา

นั่นก็คือ “เกลียวคลื่น เม็ดทรายสีทอง ศรัทธาของการจาริกแสวงบุญ ถนนมัสยิดราเมศวาราม ทั้งหมดหลอมรวมกันเป็นหนึ่งเดียว” (Kalam, 2017)

กะลามเขียนถึงชีวิตของแม่ในแต่ละวันที่วันเวียนอยู่กับการละหมาด 5 เวลา การขอพร ความสงบเสงี่ยมของผู้บำเพ็ญตนตามหลักศีลธรรม ในขณะที่แม่ก็มีอีกหน้าที่ที่ยิ่งใหญ่ไม่แพ้กันนั่นก็คือ คอยดูแล ตระเตรียมและปรุงอาหารให้สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ของพ่อในฐานะคู่ชีวิต นอกจากนี้ กะลามยังเล่าถึงวิถีชีวิตวัยเยาว์ของตนเองผ่านการตื่นแต่เช้าและเดินทางไปยังมัสยิดเพื่อเรียนคัมภีร์อัลกุรอานแบบเต็มกุสลิมทั่วไป หลังจากเสร็จคาบเรียน กะลามก็ปั่นจักรยานไปทำงานเพื่อส่งหนังสือพิมพ์ให้กับผู้คนในชุมชน หลังจากนั้นกลับบ้านเพื่อแต่งตัวไปโรงเรียนและกลับมาตอนเย็น กะลามเล่าว่า ตนเองนั้นสอบเข้า MIT ขณะครอบครัวมีฐานะยากจน Zohra พี่สาวของกะลามได้นำสร้อยคอทองไปจำนำเพื่อแลกกับค่าเล่าเรียนของกะลามสำหรับกะลามแล้ว พี่สาวคือทางออกทุกอย่างของปัญหาภายในบ้านและเธอสามารถทำให้กะลามคลายข้อกังวลได้ทุกเรื่อง

กะลามพยายามสะท้อนให้เห็นว่า การระลึกถึงวัยเยาว์ในฐานะเสาเข็มหลักของชีวิตนั้นสามารถรับมือกระแสการเปลี่ยนแปลงแห่งยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ความยากลำบากในครอบครัวและการสนับสนุนของพี่สาวจึงเป็นที่มาของความสำเร็จ งานเขียนจึงเน้นการระลึกถึงบุคคลที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จเหล่านั้น ซึ่งกะลามสะท้อนให้เห็นว่า สิ่งดังกล่าวนี้เป็นหนทางที่ไม่ให้เราล้มตัวในวันที่ประสบความสำเร็จในชีวิต เนื่องจากเราต่างเป็นหนี้บุญคุณของกันและกัน ซึ่งไม่มีใครสามารถผ่านชะตากรรมบางอย่างไปได้เพียงลำพัง (Kalam, 2014)

ส่วนที่ 2 “Inspiration” (แรงบันดาลใจ) ประกอบด้วย The Message in the Cave (ข้อความในถ้ำ) Five Mighty Souls (5 จิตวิญญาณอันยิ่งใหญ่) The Joy of Reading (ความสุขแห่งการอ่าน) ในส่วนนี้กะลามต้องการฉายให้เห็นถึงการส่งต่อความคิดของปวงปราชญ์เมธียุคก่อน โดยเฉพาะโสเครติส (Socrates) กาลิเลโอ (Galileo Galilei) และคนอื่น ๆ รวมทั้งการนำเสนอหนังสือเล่มโปรดที่ทรงอิทธิพลต่อชีวิต แนวคิดและตัวตนของกะลาม กะลามได้พุดถึงครูผู้ทรงอิทธิพลต่อชีวิต ซึ่งเป็น

บุคคลต้นแบบของกะลามในการทำหน้าที่อุทิศตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ (Kalam, 2014)

ส่วนที่ 3 “Presidential Year” (ปีแห่งการเป็นประธานาธิบดี) ประกอบด้วย The Interactive President (การทำงานร่วมกับประธานาธิบดี) กะลามพูดถึงการทำงานเพื่อประเทศชาติผ่านการพูดคุยแลกเปลี่ยน กะลามมองว่า วิธีการดังกล่าวนี้เป็นแนวทางที่ดีที่สุดที่จะสร้างความเข้าใจถึงวิถีคิดและมุมมองของคนรอบข้าง นอกจากนี้ กะลามยังพูดถึงหน้าที่ของรัฐที่จำเป็นต้องรับผิดชอบหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทั้งชนบทและเมืองไปพร้อม ๆ กัน ประชาชนจะต้องเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างเท่าเทียมกัน สิ่งที่สำคัญกว่านั้นคือ การทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น เกษตรกรรม อุตสาหกรรมและภาคบริการต่าง ๆ จะต้องขับเคลื่อนไปพร้อมกัน รัฐจะต้องเป็นพื้นที่เป้าหมายสำคัญสำหรับนักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์และนักลงทุน (Kalam, 2014)

ส่วนที่ 4 “Vision 2020: On Leadership, Governance and Abiding Values” (วิสัยทัศน์ 2020: ภาวะความเป็นผู้นำ หลักธรรมาภิบาลและค่านิยมอันพึงปฏิบัติ) ประกอบด้วย The Knowledge Society (สังคมแห่งการเรียนรู้) Education enhances the Dignity of Human Life (การศึกษา ยกเกียรติแห่งมนุษย์) Creative Leadership: The Essence of Good Governance (ผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์: ส่วนประกอบสำคัญของธรรมาภิบาล) Abiding Values (ค่านิยมอันพึงปฏิบัติ) E-governance for Transparent Societies (เทคโนโลยีบริหารภาครัฐเพื่อสังคมโปร่งใส) The Effects of Corruption (ผลกระทบของการทุจริต) The Vision for a New India (วิสัยทัศน์เพื่ออินเดียใหม่) The Environment Challenge (ความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม)

แม้ในส่วนนี้จะมีหลายอย่างที่น่าสนใจ แต่อย่างหนึ่งที่จะต้องพูดถึงคือ การทำหน้าที่ของครูที่มีสถานะเป็นกำลังหลักของชาติในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ครูจึงเป็นเสาหลักในการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่เยาวชน เพราะครูคือผู้ที่ทำให้ฝันของเด็กนั้นเหล่าเป็นจริง ด้วยเหตุนี้ครูจึงเป็นผู้มีความรับผิดชอบอันยิ่งใหญ่ที่จะทำให้ความคิดของ

เด็กสามารถโลดแล่นและเป็นจริงได้ การศึกษาจึงเป็นมากกว่าการเรียนรู้หนังสือ เพราะการเรียนรู้คือ การริเริ่มของความสร้างสรรค์ ความสร้างสรรค์นำไปสู่ระบบคิด ระบบคิดเป็นการเตรียมความพร้อมสู่ความรู้ ความรู้เป็นพื้นฐานในการสร้างความเป็นตัวตนของคน (Kalam, 2014) กะลามยังพูดถึงภาวะความเป็นผู้นำว่า “ผู้นำนั้นจะต้องให้ผู้อื่นมากกว่าการหวังให้ผู้อื่นหยิบยื่นให้กับตนเอง ผู้นำจะต้องมีหัวใจและมีวิสัยทัศน์ที่ยิ่งใหญ่ รวมทั้งระบบคิดที่ชัดเจน” (Kalam 2014)

ในบท “Abiding Values” (ค่านิยมอันพึงปฏิบัติ) กะลามได้เล่าถึงประวัติวัยเด็กของท่านเชค อับดุลกอเดร อัล-ญิลานี (Abdul Qadir Gilani 1078-1166) ชาวอัฟกานิสถาน ในช่วงที่ขออนุญาตแม่เดินทางไปยังเมืองแบกแดด (Baghdad) เพื่อแสวงหาวิชาความรู้ แม่ของท่านอนุญาตพร้อมให้เหรียญทอง 40 เหรียญและสั่งเสียว่า “หลังจากนี้ เราอาจไม่ได้เจอกันอีกตลอดชีวิต แต่ลูกต้องจำไว้ว่า ลูกจะต้องคิดดี พูดจริง นำเสนอในสิ่งที่ดี ๆ แม้จะต้องแลกด้วยชีวิตของตัวเองก็ตาม”

อับดุลกอเดรออกเดินทางพร้อมกองคาราวาน ระหว่างทางถูกปล้นสะดม โจรถามว่า “ในกระเป๋านั้นมีอะไร” อับดุลกอเดรตอบว่า “มีเหรียญทอง 40 เหรียญซึ่งแม่ได้ให้ข้าพเจ้าก่อนออกจากบ้าน” โจรหัวเราะพลางนึกว่า เด็กคนนี้พูดเล่น โจรคนที่สองเข้ามาถามก็ได้รับคำตอบเช่นเดิม จนกระทั่งหัวหน้ากองโจรได้เข้ามาถาม อับดุลกอเดรก็ยังยืนยันคำตอบแบบเดิม หัวหน้าโจรจึงเปิดกระเป๋าของเด็กน้อยจึงเจอเหรียญทอง 40 เหรียญ แล้วโจรถามว่า “ทำไมเจ้าไม่โกหก” อับดุลกอเดรจึงบอกว่า “ผมได้สัญญากับแม่ว่าจะพูดความจริง แม้จะแลกด้วยชีวิตก็ตาม” เมื่อได้ยินเช่นนั้น หัวหน้าโจรจึงร้องไห้แล้วพูดขึ้นว่า “เธอได้ทำตามคำสั่งเสียของแม่ ในขณะที่พวกเรานั้นทำผิดต่อครอบครัวและพระเจ้าที่สร้างเรามาเป็นเวลาหลายปีแล้ว ด้วยเหตุนี้ เธอจึงมาเป็นผู้นำของพวกเราเถิด” ท้ายที่สุดโจรทั้งหมดได้กลับใจเป็นคนดีและชื่อของอับดุลกอเดรกลายเป็นที่รู้จักมาจนกระทั่งปัจจุบัน (Kalam, 2014)

ส่วนที่ 5 “Lectures” (บรรยายสาธารณะ) ประกอบด้วย Speech at the National Conference on Vision 2026, New Delhi, 26 November 2006 (บรรยาย ณ การประชุมวิสัยทัศน์ระดับชาติ 2026 นิวเดลี, 26 พฤศจิกายน 2006)

Address at the Inaugural Session of the Pan-African Parliament, 16 September 2004 (บรรยายเปิดรัฐสภาแอฟริกา, 16 กันยายน 2004)
Address to the European Parliament at Strasbourg, 24 April 2007 (บรรยายรัฐสภายุโรป ณ เมืองสตราสบูร์ก, 24 เมษายน 2007)
Address at the National Assembly, Philippines, 8 February 2006 (บรรยาย ณ รัฐสภาของฟิลิปปินส์, 8 กุมภาพันธ์ 2006)
Thanks-Giving Address to the Nation, 24 July 2007 (กล่าวแสดงคำขอบคุณต่อประเทศชาติ, 24 กรกฎาคม 2007)

และส่วนที่ 6 “Meeting Young Minds” (พบปะคนหนุ่มสาว) ประกอบด้วย Give Us a Role Model (วางแบบอย่างให้กับพวกเรา) Conversation (บทสนทนา) ทั้ง 2 ส่วนนี้เป็นการสนทนาระหว่างผู้นำประเทศต่าง ๆ และเยาวชนที่กะลามได้พบเจอ ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนที่สำคัญเกี่ยวกับอนาคตของประเทศ การต่อสู้ร่วมกัน รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตของแต่ละประเทศ ที่น่าสนใจคือ กะลามได้พบกับเด็ก ๆ และได้แลกเปลี่ยนกับพวกเขาจำนวนมาก กะลามได้กล่าวว่า “ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึง 15 ปี แบบอย่างที่เราประพฤติพลกับเด็กมากที่สุดคือ พ่อ แม่และครู ระบบวิธีคิด เนื่องจากแบบอย่างในชีวิตได้รับจากบุคคลเหล่านั้น ด้วยเหตุนี้ ครูจึงเปรียบเสมือนหน้าต่างแห่งการเรียนรู้” (Kalam, 2014)

มรดกทางความคิดผ่าน The Righteous Life ของกะลาม

งานเขียนของเอ.พี.เจ. अबดุลกะลามทั้ง 6 ส่วนนี้ถือเป็นงานเขียนที่ครบถ้วนทั้งองค์ความรู้ ความเป็นมา ความเป็นไป รากเหง้า จิตวิญญาณ การทำงาน ความหวัง ความฝัน แรงบันดาลใจและการส่งต่ออุดมการณ์ไปยังคนหนุ่มสาวรุ่นถัดไป The Righteous Life จึงเป็นงานเขียนที่รวบรวมแนวคิด มุมมอง ข้อเสนอแนะของเอ.พี.เจ. अबดุลกะลามให้กับสังคมอินเดีย งานเขียนชิ้นนี้ได้ผสมผสานเรื่องเล่าจากชิ้นงานต่าง ๆ โดยการนำมาบรรจรวมในเล่มเดียวกันเพื่อกระตุ้นผู้อ่านให้ตระหนักและปลูกสร้างสำนึกการทำงานเพื่อสังคม หนังสือเล่มนี้ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงเป็นแรงบันดาลใจ แต่ยังเป็นเสมือนตะเกียงนำทางผู้คนไปเผชิญโลกด้วยจิตวิญญาณ เหตุผลและสันติภาพไป

พร้อม ๆ กัน กะลามได้บรรจุลงในบทนำของหนังสือว่า “เมื่อมีศีลธรรมในหัวใจ ก็จะมีพฤติกรรมที่ดี เมื่อมีพฤติกรรมที่ดี ในบ้านก็จะมีความสงบ เมื่อในบ้านมีความสงบ รัฐก็จะมีกฎระเบียบ เมื่อรัฐมีกฎระเบียบ โลกก็จะมีสันติภาพ” (Kalam, 2014)

งานเขียนปลุกให้อ่านระลึกถึงบ้านเกิด บุพการี มิตรสหาย รวมทั้งข้อผิดพลาดในอดีตและการต่อสู้กับความท้าทายต่าง ๆ ที่รุมเร้าเข้ามาในชีวิต กะลามกล่าวถึงแม่ผู้บังเกิดเกล้าว่า

“แม่จำ หนูยังจำได้ว่าวันหนึ่ง ขณะหนูอายุ 10 ขวบ
 หนูนอนหนุนตักแม่ท่ามกลางความอิจฉาของพี่ชายและพี่สาวคนโต
 คินนัั้นพระจันทร์เต็มดวง โอ้แม่จำ มีแค่เพียงแม่เท่านั้นที่เข้าใจโลกของหนู
 ช่วงตกตึก หนูลุกขึ้นขณะน้ำตาของแม่เอ่อล้นลงบนเข่าของหนู
 แม่รู้ถึงความเจ็บปวดของลูกน้อย โอ้แม่จำ
 สองมืออันทะนุถนอมของแม่คอยเปลี่ยนความเจ็บปวดเหล่านั้นออกไป
 ความรักของแม่ การเอาใจใส่ของแม่ การต่อสู้ของแม่ได้ทำให้หนูเข้มแข็ง
 หนูสามารถเผชิญโลกใบนี้โดยปราศจากความกลัว
 ด้วยพลังของพระเจ้า เราคงได้พบกันอีกครั้งในวันพิพากษา โอ้แม่จำ”
 (Kalam, 2014)

กะลามทำงานด้วยความศรัทธาอันแน่วแน่ ซึ่งได้รับการกล่อมเกลามาจากบิดา ผู้เป็นอิหม่ามประจำชุมชน เสาวชัยวัยเยาว์ของกะลามจึงถูกเล่าผ่านการเดินทางของชีวิตวัยเด็กในบทว่าด้วย “The Journey” โดยเฉพาะประสบการณ์วัยเรียนที่ต้องย้ายจากราเมศวารามไปยังรามานัททาปุราม (Ramanathapuram) และมดราส (Madras) กะลามได้พบกับครูที่เปิดโลกแห่งวิทยาศาสตร์ให้กับตนเองนั่นก็คือ อียาดูราย โซโลมอน (Iyadurai Solomon) ซึ่งท่านกล่าวกับกะลามว่า

“เพื่อความสำเร็จในชีวิตและได้ผลลัพธ์ที่ดี เธอจะต้องเข้าใจกฎ 3 ข้อนี้คือ มีจุดหมาย มีความเชื่อและมีความหวัง ด้วยความเชื่อดังกล่าว เธอสามารถเปลี่ยนอนาคตของตนเองได้”

กะลามจึงข้อมีสรุปสำคัญคือ “เพื่อเพิ่มพลังและขีดความสามารถของเด็กให้ออกมาโลดแล่นอย่างเต็มที่ เราต้องมีครูที่รักการสอน ครูจะต้องจุดไฟแห่งความคิดให้กับเด็ก สิ่งดังกล่าวถือเป็นขุมกำลังสำคัญของโลกนี้ ความประพติของครูทั้งในและนอกโรงเรียนถือเป็นภาพสะท้อนสำคัญที่จะถ่ายทอดวิชาชีพแห่งการเป็นครูให้กับนักเรียน ครูจึงต้องเติมเต็มวิธีคิดที่ดีให้กับตนเองและเผยแพร่ความอัศจรรย์ดังกล่าวผ่านการปฏิบัติที่ดี” (Kalam, 2014)

กะลามเปรียบเทียบการเดินทางของตนเองซึ่งไม่ต่างจากการว่ายน้ำในมหาสมุทรที่จะต้องเผชิญคลื่นขนาดมหึมา เมื่อต้องการมุ่งสู่อีกฝั่งของเป้าหมาย คลื่นก็จะยิ่งโถมกระหน่ำอย่างบ้าคลั่งและดุเดือด ซึ่งอาจพาร่างตนเองไปสู่ทิศทางอื่นและอาจไม่ถึงเป้าหมายที่วางไว้ในตอนต้น กระนั้นเมื่อลุกขึ้นสู้และกล้าที่จะชนกับคลื่นที่โถมเข้ามา ยิ่งกล้าเผชิญเพื่อเป้าหมายที่วางไว้ คลื่นก็จะยิ่งโถมแรงมากกว่าเดิม เมื่อถึงตอนนั้นหากยังไม่ถอดฝืนและกล้าที่จะฝ่าคลื่นอีกครั้ง เส้นชัยที่วางไว้ก็อยู่ตรงหน้า เป้าหมายก็ไม่ไกลเกินเอื้อม

บทว่าด้วย “The Journey” จึงเป็นเสมือนพลังและแรงบันดาลใจให้กับใครหลายคนที่กำลังหาทางสว่าง สันคลอนและคลุมเครือในเป้าหมายของตนเอง แม้กะลามจะถูกเลี้ยงมาตามชนบแห่งศาสนา แต่บิดาของท่านก็ไม่เคยขีดกรอบความคิดและชีวิตของตน อีกทั้งท่านยังชี้แนวทางให้กับกะลามด้วยการสนทนากับมารดาผ่านบทกวีของคาลิล ยิบรานที่ว่า

“ลูกของเธอไม่ใช่ลูกของเธอ พวกเขาเป็นบุตรและธิดาของชีวิตของพวกเขาเอง พวกเขามาผ่านเธอ แต่พวกเขาไม่ได้มาจากเธอ เธออาจให้ความรักแก่พวกเขา แต่เธอไม่อาจให้ความคิดแก่พวกเขาได้ สำหรับพวกเขาแล้ว พวกเขามีความคิดเป็นของตัวเอง” (Kalam, 2014)

บิดาของกะลามยังสอนลูกชายทั้ง 3 อีกว่า “เกาะแห่งนี้เป็นได้แค่เพียงที่พำนักสำหรับร่างกาย แต่ไม่ได้เป็นที่พำนักสำหรับวิญญาณ วิญญาณของพวกเขาจะพำนักในบ้านของวันพรุ่งนี้ ซึ่งไม่มีใครในราเมศวรารามสามารถไปเยี่ยมได้ แม้กระทั่งในฝันของพวกเขา เราขอให้พระเจ้าคุ้มครอง โอ้ลูกน้อย” (Kalam, 2014)

หลังจากท่านพูดเสร็จ กะลามก็ถูกส่งไปยังสถานีรถไฟและเดินทางไปเล่าเรียน ณ สถานที่แปลกหน้า ในวันนี้ผมมีกะลามเป็นเสมือนเพื่อนที่คอยแต่งแต้มโลกไกลบ้านของผมให้มีพลัง แม้ทุกคนจะอยู่ไกลบ้านเกิด แต่สถานที่ดังกล่าวก็เต็มไปด้วยความผูกพันและรอยยิ้ม แม้เราจะใช้ชีวิตร่วมกันในเมืองแปลกหน้า แต่โลกได้ปั้นเราให้เป็นเนื้อดินเดียวกันผ่านวิถีคิดและหน้าที่ รวมทั้งสามัญสำนึกที่หลอมรวมและอุ้มชูให้เราเป็นกงล้อสำคัญของประเทศชาติ เราอาจต้องทຸ່ມเทและอุทิศตนเพื่อแผ่นดินเกิดกันอย่างจริงจังเหมือนกะลามเสียที แม้จะไม่ใช่เพื่อตัวเราเอง แต่อย่างน้อยก็เพื่อเมล็ดพันธุ์รุ่นถัดไปของประเทศเราเพื่อให้พวกเขานั้นได้เติบโตและแตกหน่อชูช่อเพื่อพัฒนาสังคมของเราอย่างที่ตั้งใจไว้

ด้วยจิตคารวะ

อัปศุระอะฮมาน มูเก็ม

References

- Kalam, A. P. J. A. (2014). *The Righteous Life: Selected Writings and Lectures*. New Delhi: Rupa Publications.
- Kalam, A. P. J. A. (2017). *My Journey Transforming Dreams into Actions*. New Delhi: Rupa Publication.
- Praphan Sam Phai [ว] Raki Cho. (2016). *Mong India Mai*. Bangkok: Thai Embassy at New Delhi.